

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน

โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง

Develop Academic Achievement and Attention among Students Using Self-Assessment

ดร. สุภชัย เหมือนโพธิ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถที่นิสิตมีอยู่ และนำผลประเมินก่อนเรียนมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน กรณีศึกษานิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาด ที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด (principles of marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 จำนวน 44 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตในรายวิชาหลักการตลาด และ (2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน รายวิชาหลักการตลาด เรื่องส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) จำนวน 4 บทเรียน และ (2) เอกสารประกอบการสอน เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถที่นิสิตมีอยู่ และนำผลประเมินก่อนเรียนมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง ผลการวิจัยพบว่า

---

¹อาจารย์ประจำภาควิชาการตลาดและโลจิสติกส์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail: Suppachai_mur@hotmail.com

1) นิสิตที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด (principles of marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 และเป็นเพศชายจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18

2) การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ภายหลังจากที่นิสิตได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด (Principles of Marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง เรื่อง ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด มีผลการทดสอบหลังเรียนที่สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบก่อนเรียน

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; ความสนใจทางการเรียน; ประเมินตนเอง

Abstract

This study was to develop academic achievement and attention among students using self-assessment form to determine knowledge and skills in the students and to use the results to improve the students themselves in terms of their academic achievement and attention. This study which was conducted among 44 students in the Faculty of Liberal Arts and Science in the subject of 03758111: Principles of Marketing, section 700 in the first semester, academic year 2016 was aimed to (1) to compare the students' academic achievements before and after studying the Principles of Marketing, and (2) to study the academic achievement and attention. The instruments were (1) a pretest and a posttest of 4 lessons on the Marketing Mix in the subject: Principles of Marketing, and (2) a teaching document on self-assessment technique to determine knowledge and skills in the students and to use the self-assessment results to improve the students

themselves. The results were as follows:

1) The students in the subject of 03758111: Principles of Marketing, section 700 in the first semester, academic year 2016 were 36 females or 81.82 % and 8 males and 8 males 18.18 %.

2) Evaluation on learning development is significant and necessary for lecturers to improve curriculum to be effective and efficient as much as possible. After having learned the self-assessment technique and known the knowledge and skills in themselves, the students' academic achievements in the subject of 03758111: Principles of Marketing, section 700 in the first semester, academic year 2016 on products, prices, distribution channels and marketing promotion increased as compared to the students' academic achievements before learning. Therefore, testing before and after studying allowed the students to know their own potential and efficiency so that they themselves could assess their own knowledge and skills. Moreover, the test results motivated them to set up their learning goals, to pay more attention to learning and to properly solve their own learning problems; these also allowed the lecturer to know the students' basic problems and to take these problems as bases for teaching improvement.

Keywords: Learning achievement; Learning attention; Self-assessment

บทนำ

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้จึงต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมายังไม่ตอบสนองกระบวนการพัฒนาผู้เรียนได้มากเท่าที่ควร ผู้สอนยังใช้รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เน้นการถ่ายทอดความรู้และเนื้อหา โดยละเลยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตน กระบวนการเรียนรู้จึงไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง มุ่งเน้นผลิตคนเพื่อป้อนตลาดแรงงาน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้แต่ไม่มีความคิดเป็นของตนเอง (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2542)

ปัจจุบันหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาขาดความหลากหลาย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนไม่สมบูรณ์ ยึดหยุ่นน้อย ไม่เป็นสากล นิสิตไม่พร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบ กระบวนการสอนยังไม่สามารถทำให้นิสิตเข้าใจได้อย่างแท้จริง นิสิตมีความรู้พื้นฐานด้านหลักการตลาดน้อย ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต และส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสอนของอาจารย์ผู้สอนด้วย อีกทั้งนิสิตไม่ทราบถึงศักยภาพของตนเองที่แท้จริง คิดว่าตนเองทำได้ โดยไม่มีการประเมินความรู้ตนเอง ส่งผลให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

การประเมินตนเอง (self-assessment) เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้นิสิตได้ทราบถึงสมรรถนะ จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง รวมทั้งสามารถประเมินศักยภาพของตนเอง ในระหว่างการเรียนรู้ได้ ซึ่งจะทำได้จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการเรียนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิชาหลักการตลาดเป็นวิชาที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะทางปัญญา

ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น การคิดวิเคราะห์กรณีศึกษา และความคิดสร้างสรรค์ในการต่อ ยอดทำแผนการตลาด โดยให้นิสิตประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนในวิชาดังกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถที่นิสิตมีอยู่ และนำผลการประเมินก่อนเรียนมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงผลสัมฤทธิ์ของการเรียน จึงจัดทำวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด (Principles of Marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ด้วยเทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง

โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนิสิตในรายวิชาหลักการตลาด (Principles of Marketing)

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง มีขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านระยะเวลาดำเนินการวิจัย ใช้เวลาสอน 3 สัปดาห์ สอนสัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1.30 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 9 ชั่วโมง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรหัสวิชา 03758111 หลักการตลาด (Principles of Marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ภาคเรียนที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 44 คน

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ดาราที่ปะปาล (2541, หน้า 3) กล่าวว่า

ความพยายามของธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพอใจและเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทประสบความสำเร็จเหนือคู่แข่งอันเป็นเป้าหมายสำคัญนั้น นักการตลาดจำเป็นต้องใช้หลัก 4P's. และนำมาพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมกับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายนำมาประสมกันเป็นแผนชุดเพื่อสร้างความพอใจแก่ลูกค้ามากที่สุด

1) ส่วนประสมทางด้านผลิตภัณฑ์ (product mix) เป็นการสร้างส่วนประสมทางด้านผลิตภัณฑ์ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ บริการที่ให้กับตัวผลิตภัณฑ์ ครายี่ห้อ และหีบห่อซึ่งตรงกับความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด

2) ส่วนประสมทางด้านราคา (price mix) เมื่อธุรกิจได้ผลิตผลิตภัณฑ์ออกมาแล้วก่อนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แก่ผู้บริโภคจะต้องมีการกำหนดราคาให้เหมาะสมกับลักษณะของผลิตภัณฑ์ ลูกค้า และวิธีการจัดจำหน่าย ฉะนั้นราคาจึงเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนและกำหนดมูลค่าสินค้า การซื้อการขายจะสำเร็จได้ต่อเมื่อผู้ซื้อเต็มใจจะจ่ายเงินในราคาดังกล่าวและผู้ขายก็พอใจที่จะขายในราคาดังกล่าว

3) ส่วนประสมทางด้านช่องทางการจัด

จำหน่าย (place mix) ช่องทางการจัดจำหน่ายจะทำหน้าที่ในการเคลื่อนย้ายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค ช่วยจัดหรือเอาชนะอุปสรรคเรื่องช่องว่างทางด้านเวลา ช่องทางการตลาดของสินค้าอุปโภคบริโภคมีระดับความยาวที่ต่างกัน ดังเช่น ช่องทางระดับศูนย์ คือ ผู้ผลิตรายหนึ่งจำหน่ายสินค้าแก่ผู้บริโภคขั้นสุดท้ายโดยตรง ช่องทางระดับเดียวประกอบด้วยพ่อค้าคนกลางสองฝ่าย ซึ่งในตลาดผู้บริโภคได้แก่ พ่อค้าส่ง และพ่อค้าปลีกช่องทางการจัดจำหน่ายจะเพิ่มระดับมากขึ้นไปสู่พ่อค้าคนกลางรายย่อยไปสู่พ่อค้าปลีกรายเล็กขึ้นอยู่กับลักษณะองค์กรธุรกิจ สินค้าและบริการแต่ละประเภท

4) ส่วนประสมด้านการส่งเสริมการตลาด (promotion mix) หมายถึง องค์ประกอบรวมของการใช้ความพยายามในเรื่องของการส่งเสริมการตลาดซึ่งประกอบด้วย การโฆษณา การขายโดยใช้พนักงาน การส่งเสริมการขาย การตลาดทางตรง การให้ข่าวสารประชาสัมพันธ์ หรือหมายถึงการประสมประสานการขายโดยใช้พนักงานขายและการขายโดยไม่ใช้พนักงานขาย ซึ่งนักการตลาดใช้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การส่งเสริมการตลาด

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินตนเอง

ไพศาล หวังพานิช (2526, หน้า 3-4) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนการสอนในระหว่างการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงช่วยเหลือแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง การประเมินผลลักษณะนี้เรียกว่า การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (formative evaluation) ได้จากการวัดผล การสอบย่อย การทำแบบฝึกหัดหรือให้งานอย่างอื่น ส่วนการประเมินหลังจากการเรียนการสอนได้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว เพื่อลงสรุปตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนว่ามีความรู้มากน้อยเพียงใด การประเมินผลลักษณะนี้เรียกว่า การประเมินผลรวม (summative evaluation) ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนทั้งหมด ได้จากการวัดผล การสอบปลายภาคเรียน

อวยพร เรื่องตระกูล และสุนทรพจน์ ดำรงพานิช (2556) กล่าวว่า การประเมินตนเองเป็นรูปแบบแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Jean Piaget เป็นผู้นำแนวคิดของการประเมินตนเองมาใช้เป็นคนแรก ในช่วง ค.ศ. 1900 Jean Piaget ได้นำแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (constructivist theory) (ไพจิตร สดวกการ, 2538) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็น

กระบวนการทำกิจกรรมและสร้างแนวคิดใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรู้เดิมของแต่ละบุคคล มาพัฒนาแนวคิดการประเมินตนเอง โดยการศึกษาพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว แล้วพัฒนาเป็นแนวคิดการประเมินตนเอง ในปัจจุบันมีการนำโน้ตทัศน์ของการประเมินตนเองไปใช้อย่างแพร่หลายและหลากหลายสาขาวิชาชีพ มีการนำไปใช้ตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรระดับปฏิบัติ ไปจนถึงองค์กรระดับนโยบาย แสดงให้เห็นถึงบทบาท ความสำคัญและการเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายของการประเมินตนเอง รวมถึงความเคลื่อนไหวในมิติใหม่ของการพัฒนาวิชาชีพ (professional development) หลายแขนง เช่น การบริหารธุรกิจ การพยาบาล การศึกษา ฯลฯ การประเมินตนเองที่ใช้กันอยู่มีชื่อเรียกอยู่หลายชื่อ เช่น self-evaluation, self-assessment, self-assessing หรือ self-report แต่โดยหลักการแล้วการประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่มุ่งให้บุคคลเกิดการทบทวน ไตร่ตรองการปฏิบัติงาน (revise) สะท้อนความคิด (reflection) และนำไปสู่การพัฒนา (improvement) ในภาระหน้าที่ของตนอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร (cycle)

3. แนวคิดและทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อารีย์ คงสวัสดิ์ (2544: 23) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ ความสมหวังในด้านการเรียนรู้ รวมทั้งทางด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทักษะ ทางด้านวิชาการแต่ละบุคคลที่ประเมินได้ จากการทำแบบทดสอบหรือการทำงานที่รับ มอบหมาย และผลของการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จะแยกกลุ่มให้นักเรียน ออกเป็นระดับต่าง ๆ

อารีย์ คงสวัสดิ์ (2544) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาเพราะ การศึกษามีประสิทธิผลเพียงใดนั้นสามารถ วัดได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รายบุคคล ซึ่งองค์ประกอบที่ทำให้เกิดผล กระทบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

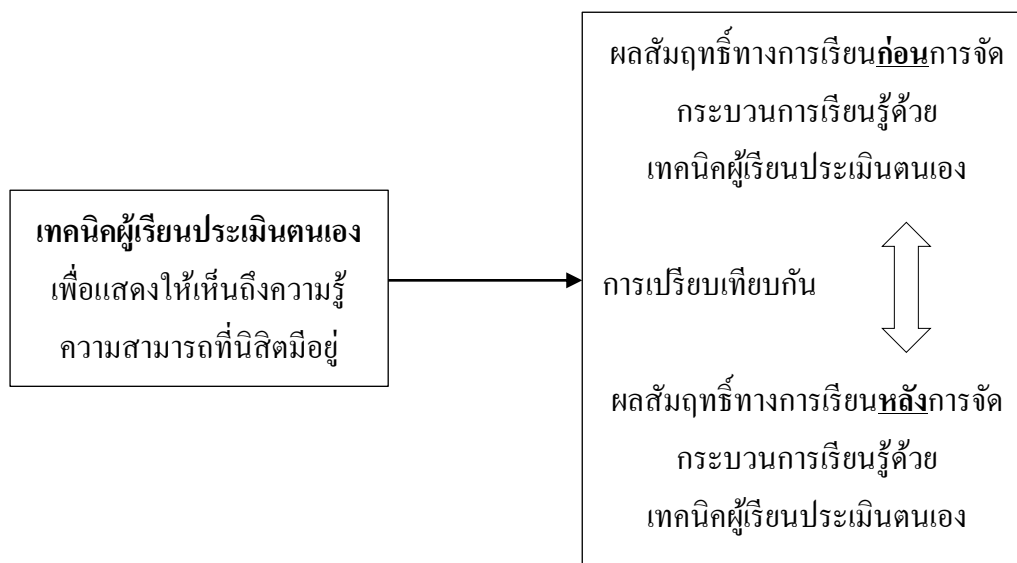
1. ด้านคุณลักษณะการจัดระบบใน โรงเรียน ตัวแปรด้านนี้จะประกอบไปด้วยขนาด ของโรงเรียน อัตราส่วนของนักเรียนต่อห้อง นักเรียนเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ด้านคุณลักษณะของคุณครู ตัวแปรด้านคุณลักษณะของครู ประกอบด้วย อายุ วุฒิครู ประสบการณ์ของครู ความเอาใจใส่ หน้าที่ ตัวแปรเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์ต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น

3. ด้านคุณลักษณะของนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวกับการเรียน สมาชิกในครอบครัว ความพร้อมทัศนคติ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของนักเรียน การศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบในการศึกษาวิจัย
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) แบบแผนการวิจัยแบบ One-group pretest - posttest design ซึ่งเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม และกำหนด 1 treatment ไม่มีกลุ่มควบคุมหรือกลุ่มทดลองเปรียบเทียบใดๆ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดซ้ำ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบ

นิสิตก่อนเรียนให้นิสิตได้ประเมินความรู้ที่ตนเองมีอยู่ และจึงจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบนิสิตหลังเรียน

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด (principles of marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 จำนวน 44 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน รายวิชาหลักการตลาด เรื่องส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) จำนวน 4 บทเรียน (2) เอกสารประกอบการสอนเทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถที่นิสิตมีอยู่ และนำผลประเมินก่อนเรียนมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนการสอน และแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนการสอน เรื่องส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ซึ่งเนื้อหาเรื่องส่วนประสมทางการตลาด นิสิตต้องเรียนทั้งหมด 4 บทเรียน ได้แก่ บทเรียนที่ 1 กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ (product strategies) บทเรียนที่ 2 ราคาและวิธีการกำหนดราคา (price and pricing) บทเรียนที่ 3 ช่องทางการจัดจำหน่ายและกระจายผลิตภัณฑ์ (channel of distribution and physical distribution) และบทเรียนที่ 4 การส่งเสริมการตลาด (promotion) โดยเครื่องมือในการทดสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน

4 บทเรียน บทเรียนละ 20 ข้อ และนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

5.1 นำแบบสอบถามปรีกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence-- IOC) ได้ค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม (โชติมาหนูพริก, 2553)

5.2 การทดสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธี Kuder-Richardson สูตร KR-20 ทดสอบว่าแต่ละข้อในแบบสอบถามเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกันหรือไม่ และทำการปรับปรุงแก้ไข (Ebel & Frisbie, 1986, pp. 77-78)

5.3 การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) เพื่อทดลองนำไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยเกณฑ์ของแบบทดสอบที่ดี ควรมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2545)

5.4 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) เพื่อทดลองนำไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การหาอำนาจจำแนก เป็นการดูความเหมาะสมของรายข้อ ค่าอำนาจจำแนกที่ดี ควรมีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป (เยาดี วิบูลย์ศรี, 2545)

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยเทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง

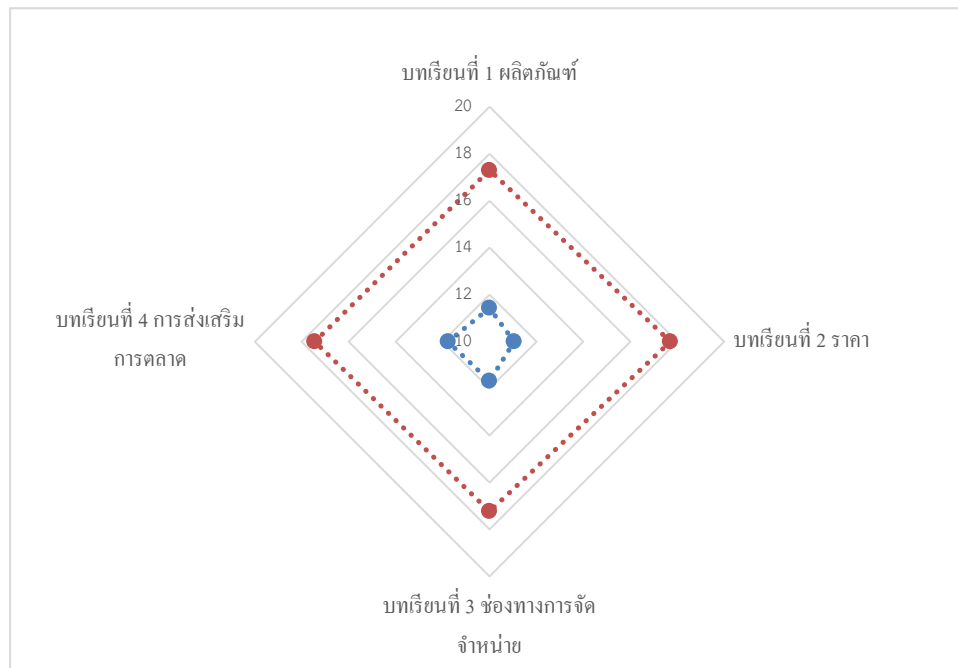
กระบวนการหรือวิธีการสอน คือ ก่อนที่ผู้สอนจะทำการสอนจะมีการทดสอบนิสิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาด ที่เรียนแต่ละบท เพื่อประเมินศักยภาพของนิสิต และทำการสอน โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สไลด์ PowerPoint การยกตัวอย่างด้วยภาพหรือคลิปวิดีโอ และมีกระบวนการถามตอบระหว่างผู้สอนกับนิสิต เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ภายหลังจากที่เรียนจบบทแล้ว ผู้สอนจะทำการทดสอบอีกครั้ง ประเมินความรู้ ความเข้าใจของนิสิต

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำการทดสอบ

จากการศึกษาพบว่า นิสิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาด ที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด

(Principles of Marketing) หมู่เรียน 700 ในภาคต้น ปีการศึกษา 2559 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 และเป็นเพศชายจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง วิชาหลักการตลาด (principles of marketing) เรื่องส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) แบ่งออกเป็น 4 บท ดังนี้

	ผลิตภัณฑ์	ราคา	ช่องทางการจัด จำหน่าย	การส่งเสริม การตลาด
ก่อนเรียน	11.43	11.05	16.68	11.77
หลังเรียน	17.30	17.70	17.23	17.45

ภาพที่ 2 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด (principles of marketing)

1.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 1 ผลลัพธ์

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 1 ผลลัพธ์

ผลลัพธ์	n	$\bar{X}$	SD.	t	Sig.
ก่อนเรียน	44	11.43	2.016	22.440	0.000*
หลังเรียน	44	17.30	1.440		

จากตารางที่ 1 พบว่านิสิตคณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง บทเรียนที่ 1 ผลลัพธ์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 2 ราคา

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 2 ราคา

ราคา	n	$\bar{X}$	SD.	t	Sig.
ก่อนเรียน	44	11.05	2.352	16.349	0.069
หลังเรียน	44	17.70	2.130		

จากตารางที่ 2 พบว่านิสิตคณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง บทเรียนที่ 2 ราคา มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 3 ช่องทางการจัดจำหน่าย
ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 3 ช่องทางการจัดจำหน่าย

ช่องทางการจัด จำหน่าย	n	$\bar{X}$	SD.	t	Sig.
ก่อนเรียน	44	11.68	2.186	20.320	0.000*
หลังเรียน	44	17.23	1.612		

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตคณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง บทเรียนที่ 3 ช่องทางการจัดจำหน่าย มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 4 การส่งเสริมการตลาด
ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย บทเรียนที่ 4 การส่งเสริมการตลาด

การส่งเสริม การตลาด	n	$\bar{X}$	SD.	t	Sig.
ก่อนเรียน	44	11.77	2.381	17.496	0.003*
หลังเรียน	44	17.45	1.355		

จากตารางที่ 4 พบว่า นิสิตคณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาดที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง บทเรียนที่ 4 การส่งเสริมการตลาด มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากที่นิสิตได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถที่นิสิตมีอยู่แล้วพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขาการตลาด ที่เรียนในรายวิชา 03758111 หลักการตลาด (principles of marketing) ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง มีผลการทดสอบหลังเรียนที่สูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ การทดสอบก่อนเรียน เนื่องจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ทำให้นิสิตสามารถประเมินสภาพทางการเรียนของตนเองได้และผลการทดสอบจะเป็นแรงจูงใจให้นิสิตมีเป้าหมาย มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มขึ้น สามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่นิสิตมีอยู่ได้ อีกทั้งผู้สอนได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นของนิสิต และนำมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จิตติรัตน์ แสงเลิศสุทัย (2554) ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอน

แล้วสอบ ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์ หมู่เรียน 53/19 ปีการศึกษา 2553 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแล้วสอบพบว่า นักเรียนที่เรียนใช้วิธีการสอนแล้วสอบ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ไม่ผ่านเกณฑ์ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 15 เนื่องจากการสอนแล้วสอบทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้มากขึ้น ทำให้นักศึกษาต้องเตรียมตัวอยู่เสมอ ทำให้นักศึกษารู้ข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขของตนเอง และทำให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ กล่าวเผชิญปัญหา สำหรับครูผู้สอน ทำให้ครูค้นพบวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ แสงอรุณ ชันอาสา (2555) ศึกษาเรื่องการศึกษากการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเมือง

สาละวัน ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดให้มีการประเมินตนเองของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูนำผลงานการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ ทิพอยุทธศาสตร์ คณินันต์ จันทูรัตน์ และธัญญรัตน์ ปาณะกุล (2559) ศึกษาเรื่อง สภาพการปฏิบัติและปัญหาการจัดการเรียนการสอนกระบวนวิชาการอ่านเอาความภาษาอังกฤษ (ENG 2001) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า คณาจารย์ควรกระตุ้นให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและใช้เวลาในห้องเรียนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามากเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์และความสนใจทางการเรียน โดยใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเอง ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นควรนำเทคนิคผู้เรียนประเมินตนเองดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการสรุปเนื้อหาบทเรียนแต่ละบท เพื่อให้นักศึกษได้ประเมินสภาพทางการเรียนของตนเองได้ และผลการทดสอบจะเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษมีเป้าหมาย มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มขึ้น สามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่นักศึกษมีอยู่ได้

2. ผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของนิสิตเพื่อสอบถามการใช้เทคนิคผู้เรียนประเมินตนเองว่ามีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมหรือไม่

บรรณานุกรม

- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2554). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแล้วสอบ ของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาเอกคณิตศาสตร์ หมายเหตุ 53/19 ปีการศึกษา 2553. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, คณะครุศาสตร์.
- โชติมา หนูพริก. (2553). การพัฒนาระบบประเมินการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดารา ทีเปาผล. (2541). การสื่อสารการตลาด. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ทิพอุษา ศรีเพริศ, คณินนิตย์ จันทรัตน์ และธัญญรัตน์ ปาณะกุล. (2559). สภาพการปฏิบัติและ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนกระบวนการวิชา การอ่านเอาความภาษาอังกฤษ (ENG 2001) มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์, 35(2), 91–108.
- ไพจิตร สดวกการ. (2538). การศึกษาผลการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคอนสตรัคติวิซึมที่มีผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เขวดี วิบูลย์ศรี. (2545). การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). พลัฏฐการเรียนรู้ในกระบวนการทัศน์ใหม่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ, คณะศึกษาศาสตร์.
- แสงอรุณ ชันอาสา. (2555). การศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว. วารสารศึกษาศาสตร์, 23(1), 58-68.

อวยพร เรื่องตระกูล และสุนทรพจน์ ดำรงพานิช. (2556). อิทธิพลของสไตล์การเรียนรู้ สังกัดของโรงเรียน และขนาดโรงเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 26, 1.

อารีย์ คงสวัสดิ์. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในการเรียนคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3.

ปริญญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Ebel, R. L., & Frisbie, D. A. (1986). *Essentials of educational measurement* (4th ed.).

Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.